Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0344

EU:n kalastusalan hiilestä irtautuminen ja nykyaikaistaminen sekä kalastusvälineiden kehittäminen ja käyttöönotto

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. joulukuuta 2025 EU:n kalastusalan hiilestä irtautumisesta ja nykyaikaistamisesta sekä kalastusvälineiden kehittämisestä ja käyttöönotosta (2024/2123(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 3, 4, 9, 38, 174 ja 349 artiklan,

– ottaa huomioon 25. toukokuuta 1980 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen ihmishengen turvallisuudesta merellä,

– ottaa huomioon 17. maaliskuuta 1958 tehdyn Kansainvälistä merenkulkujärjestöä koskevan yleissopimuksen,

– ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön perustamisesta tehdyn yleissopimuksen,

– ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen osapuolten 21. konferenssissa Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn sopimuksen (Pariisin sopimus),

– ottaa huomioon kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä 13. lokakuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY[1],

– ottaa huomioon yhteisestä kalastuspolitiikasta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013[2],

---

1 EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.

2 EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.

– ottaa huomioon kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1241[3],

– ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)[4],

– ottaa huomioon Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta 7. heinäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139[5],

– ottaa huomioon vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta 6. huhtikuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2022/591[6],

– ottaa huomioon vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta 13. syyskuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804[7],

– ottaa huomioon uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä 13. syyskuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1805[8],

– ottaa huomioon direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta 18. lokakuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/2413[9],

– ottaa huomioon neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006 ja (EY) N:o 1005/2008 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 ja (EU) 2019/473 muuttamisesta

---

3 EUVL L 198, 25.7.2019, s. 105, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj.
4 EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
5 EUVL L 247, 13.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj.
6 EUVL L 114, 12.4.2022, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.
7 EUVL L 234, 22.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj.
8 EUVL L 234, 22.9.2023, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj.
9 EUVL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.

kalastuksenvalvonnan osalta 22. marraskuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2842[10],

– ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” (COM(2019)0640),

– ottaa huomioon 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta[11],

– ottaa huomioon 17. toukokuuta 2021 annetun komission tiedonannon uudesta lähestymistavasta kestävään siniseen talouteen EU:ssa – EU:n sinisen talouden muuttaminen kestävän tulevaisuuden varmistamiseksi (COM(2021)0240),

– ottaa huomioon 21. helmikuuta 2023 annetun komission tiedonannon EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan energiasiirtymästä (COM(2023)0100),

– ottaa huomioon marraskuussa 2023 julkaistun komission oppaan ”Guide on Financing opportunities for the Green Energy Transition of Fisheries and Aquaculture – Supporting the energy transition in fisheries and aquaculture through EU funding opportunities under the 2021-2027 multiannual financial framework, NextGenerationEU and beyond”,

– ottaa huomioon 21. helmikuuta 2023 annetun komission tiedonannon ”EU:n toimintasuunnitelma: suojellaan ja ennallistetaan meriekosysteemejä kestävää ja selviytymiskykyistä kalataloutta varten”,

– ottaa huomioon 14. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman kumppanuuden vahvistamisesta EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa[12],

– ottaa huomioon 16. syyskuuta 2021 antamansa päätöslauselman tulevaisuuden kalastajista: uuden työvoimasukupolven houkutteleminen kalastusalalle ja työpaikkojen luominen rannikkoyhdyskuntiin[13],

– ottaa huomioon 3. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman ”Kohti kestävää sinistä taloutta EU:ssa: kalastuksen ja vesiviljelyn merkitys”[14],

---

10 EUVL L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj.
11 EUVL C 270, 7.7.2021, s. 2.
12 EUVL C 117, 11.3.2022, s. 18.
13 EUVL C 117, 11.3.2022, s. 67.
14 EUVL C 465, 6.12.2022, s. 2.

– ottaa huomioon 19. tammikuuta 2023 antamansa päätöslauselman pienimuotoisen kalastuksen tilanteesta EU:ssa ja tulevaisuudennäkymistä[15],

– ottaa huomioon 18. tammikuuta 2024 antamansa päätöslauselman yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon tilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä[16],

– ottaa huomioon vuonna 2022 julkaistun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen ”Katsaus 01/2022: Energiaverotus, hiilen hinnoittelu ja energiatuet” ja sen vuonna 2020 julkaistun kertomuksen ”Erityiskertomus 26/2020: Meriympäristö: suojelu on EU:ssa laaja-alaista mutta jää pinnalliseksi”,

– ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 25/2023 ”EU:n vesiviljelypolitiikka – Tuotannon kasvu on pysähtynyt ja tulokset ovat epäselviä, vaikka EU-rahoitusta on lisätty”,

– ottaa huomioon kesäkuussa 2023 julkaistun parlamentin tulevaisuuden ennakoinnin tutkimusyksikön raportin ”Decarbonising the fishing sector: Energy efficiency measures and alternative energy solutions for fishing vessels”,

– ottaa huomioon 3. lokakuuta 2023 annetut Itämeren neuvoa-antavan toimikunnan suositukset Itämeren kalastusalan energiasiirtymästä,

– ottaa huomioon 28. marraskuuta 2023 annetun luoteisten vesialueiden neuvoa-antavan toimikunnan lausunnon EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan energiasiirtymää koskevasta komission tiedonannosta,

– ottaa huomioon 15. huhtikuuta 2025 julkaistun Copernicuksen ilmastonmuutosta koskevien palvelujen ja Maailman ilmatieteellisen järjestön raportin ”European State of the Climate 2024”,

– ottaa huomioon 19. toukokuuta 2025 annetun Pohjanmeren neuvoa-antavan toimikunnan lausunnon yhteisen kalastuspolitiikan arvioinnista,

– ottaa huomioon 2. kesäkuuta 2025 annetun ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan raportin ”Scientific advice for amending the European Climate Law – Setting climate goals to strengthen EU strategic priorities”,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön (A10-0236/2025),

---

15 EUVL C 214, 16.6.2023, s. 150.
16 EUVL C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.

A. ottaa huomioon, että ilmastoneutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä edellyttää EU:n kalastusalalta kunnianhimoista, sosioekonomisesti oikeudenmukaista, osallistavaa ja kestävää siirtymää, joka perustuu ympäristönsuojelun, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja taloudellisen elinkelpoisuuden väliseen tasapainoon ja jota tuetaan julkisilla investoinneilla ja innovoinnilla;

B. ottaa huomioon, että ilmastoon ja ympäristöön liittyviin haasteisiin vastaaminen ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttaminen ovat keskeisellä sijalla komission vuonna 2019 antamassa tiedonannossa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta;

C. ottaa huomioon, että valtameret sitovat noin 30 prosenttia maailman hiilidioksidipäästöistä;

D. ottaa huomioon, että synkimpien arvioiden mukaan EU:n kalastuslaivaston arvioidaan aiheuttavan 0,015 prosenttia maailman hiilidioksidipäästöistä; ottaa huomioon, että EU:n laivasto on jo vähentänyt päästöjään yli 52 prosenttia vuoteen 1990 verrattuna;

E. toteaa, että tämä merkittävä vähennys selittyy EU:n kalastuslaivaston pienentymisellä, alusten energiatehokkuuden paranemisella ja kalastuksen tuottojen kasvulla; ottaa kuitenkin huomioon, että kalastusalaan kohdistuu hiilestä irtautumista koskevia vaatimuksia, jotka voivat aiheuttaa sille suhteettomia kustannuksia;

F. ottaa huomioon, että energiatuotteet, jotka toimitetaan käytettäväksi polttoaineena vesiliikenteessä EU:n vesillä, myös kalastuksessa, on tällä hetkellä vapautettu kokonaan verosta energiaverodirektiivin nojalla;

G. toteaa, että EU:n kalastusalalla on merkittäviä ilmastonmuutokseen liittyviä haasteita, kuten epäsuotuisammat sääolot merellä ja kalakantojen vaellus meriveden korkeampien lämpötilojen vuoksi;

H. katsoo, että on kiireellistä ja välttämätöntä torjua ilmastonmuutosta, jotta voidaan puuttua valtameriin vaikuttavaan planetaariseen kolmoiskriisiin ja estää yhteiskuntaan ja talouteen kohdistuvat enemmät haitalliset vaikutukset sekä varmistaa, että tulevilla sukupolvilla, myös tulevilla kalastussukupolvilla, on paremmat valmiudet selviytyä ilmastonmuutoksen väistämättömistä vaikutuksista;

I. toteaa, että kalat ja äyriäiset ovat terveellisimpiä eläinproteiinin lähteitä maailmassa ja niiden hiilijalanjälki on kaikista pienin mutta EU on edelleen riippuvainen tuonnista, jolla katetaan yli 70 prosenttia sen kalan ja äyriäisten kulutuksesta;

J. toteaa, että siirtyminen vaihtoehtoisiin polttoaineisiin ja vähähiilisiin käyttövoimajärjestelmiin edellyttää huomattavia investointeja teknologian kehittämiseen, alusten suunnitteluun, miehistön

koulutukseen ja satamainfrastruktuuriin ja että sitä varten on annettava julkista tukea, jotta varmistetaan onnistunut kehittäminen, käyttöönotto, saatavuus ja kohtuuhintaisuus kaikkien laivaston osien, erityisesti pienimuotoista ja perinteistä kalastusta harjoittavien kannalta;

K. toteaa, että mikään yksittäinen vaihtoehtoinen polttoaine tai teknologia ei tällä hetkellä tarjoa lopullista, helposti saatavilla olevaa ja skaalautuvaa ratkaisua kalastuslaivaston täydelliseen hiilestä irtautumiseen mutta kehitystä ja edistysaskelia on tuettava aktiivisesti tutkimuksella, demonstrointihankkeilla ja kohdennetuilla julkisilla ja yksityisillä investoinneilla oikeudenmukaisen ja oikea-aikaisen siirtymän mahdollistamiseksi;

L. toteaa, että vuonna 2023 käynnistetty energiasiirtymäkumppanuus on arvokas foorumi, jonka tarkoituksena on nopeuttaa EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan energiasiirtymää ja saattaa yhteen asiaankuuluvat sidosryhmät;

M. ottaa huomioon, että kahdeksannessa ympäristöalan toimintaohjelmassa esitetään EU:n sitoumus luopua asteittain fossiilisten polttoaineiden tuista EU:ssa;

N. ottaa huomioon, että vaikka pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavan laivaston osuus kaikista EU:ssa toimivista aktiivisista kalastusaluksista on 76 prosenttia, se kohtaa vieläkin jatkuvia haasteita laivaston nykyaikaistamisessa; toteaa, että alusten määrästä huolimatta teknologian kehitys on edelleen vähäistä, erityisesti sopivien uusien hybridimoottoreiden osalta, ja että vaihtoehtoisten polttoaineiden korkeat kustannukset fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna vääristävät siirtymäprosessia; katsoo, että tarvitaan kiireellisesti kohdennettuja toimia pienimuotoisen kalastuksen siirtymän tukemiseksi;

O. toteaa, että kalastajat, erityisesti pienimuotoisen kalastuksen harjoittajat, ovat keskeisiä liittolaisia meriekosysteemien suojelussa ja että kalastajien olisi osallistuttava täysipainoisesti sellaisten politiikkojen täytäntöönpanoon ja seurantaan, joilla tuetaan siirtymistä kestäviin ja vähävaikutteisiin kalastuskäytäntöihin;

P. toteaa, että yhteisellä kalastuspolitiikalla (YKP) pyritään varmistamaan meren elollisten luonnonvarojen asianmukainen säilyttäminen ja hoito ja se, että kalastustoimet ovat ekologisesti kestäviä pitkällä aikavälillä ja että niitä hoidetaan johdonmukaisesti taloudellisten, sosiaalisten ja työllisyyteen liittyvien etujen saavuttamista koskevien tavoitteiden kanssa ja että ne parantavat elintarvikkeiden saatavuutta;

Q. ottaa huomioon, että Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) joillakin säännöksillä tuetaan kalastusalan hiilestä irtautumista, innovointia ja sosiaalista kestävyyttä mutta sen tehokas panos edellyttää tasapuolista pääsyä,

hallinnollisen rasituksen vähentämistä ja täyttä yhdenmukaisuutta oikeudenmukaisen ja osallistavan siirtymän tavoitteiden kanssa;

R. toteaa, että lähtökohtaisesti turvallisuuden ja energiatehokkuuden parantamista voidaan tukea EMKVR:stä myönnettävillä EU:n varoilla ja YKP:n sääntöjen mukaisesti; katsoo kuitenkin, että on harkittava vähemmän rajoittavia ehtoja sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot ja alueet pystyvät täyttämään kalastuslaivastojensa hiilestä irtautumista ja nykyaikaistamista koskevat tarpeet siten, että vältetään ylikapasiteettia tai liikakalastusta yksittäisten laivastonosien tai koko kansallisen laivaston tasolla;

S. ottaa huomioon, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin totesi, että ”EMKVR:n rahoitusta ei pitäisi käyttää sellaisten toimien rahoittamiseen, joiden avulla lisätään yksittäisen aluksen kalastuskapasiteettia”[17];

T. katsoo, että täytäntöönpanossa olisi otettava huomioon EU:n kalastuslaivaston valtava alueellinen monimuotoisuus eikä sen yhteydessä pidä soveltaa yleispätevää lähestymistapaa etenkään syrjäisimmillä alueilla;

U. toteaa, että syrjäisimmillä alueilla on erityisiä rajoitteita, kuten syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pienet markkinat ja rajalliset yhteydet, jotka on otettava kaikilta osin huomioon kalastuspolitiikan täytäntöönpanossa, muun muassa mukautettujen EMKVR:n tukikelpoisuuskriteerien sekä kapasiteettia ja laivaston uusimista koskevien joustavien sääntöjen avulla;

V. ottaa huomioon, että innovatiivisilla kalastusvälineillä ja -tekniikoilla voi olla keskeinen rooli ympäristökestävyyden ja toiminnan tehokkuuden parantamisessa ja polttoainekulutuksen vähentämisessä, ja katsoo, että niitä on tuettava kohdennetuilla julkisilla ja yksityisillä investoinneilla, tietämyksen jakamisella ja nopeammilla arviointiprosesseilla laajemman käyttöönoton mahdollistamiseksi;

W. katsoo, että innovatiivisten kalastusvälineiden on edettävä prototyyppivaiheesta demonstrointivaiheeseen, jotta niiden tehokkuutta ja toimivuutta voidaan testata todellisissa käyttöolosuhteissa, ja että tämän on tapahduttava EMKVR:n tuella;

X. toteaa, että jotkin nykyiset kalastustekniikat kuluttavat erittäin paljon polttoainetta, aiheuttavat alalle huomattavia kustannuksia ja johtavat erityisen suureen hiilijalanjälkeen;

Y. toteaa, että joidenkin kalastustekniikoiden soveltamistavalla on vaihteleva vaikutus valtamerten hiilensidontaan ja että riippuen

---

17 Euroopan tilintarkastustuomioistuin, ”Meriympäristö: suojelu on EU:ssa laaja-alaista mutta jää pinnalliseksi”, julkaisutoimisto, 2020, https://data.europa.eu/doi/10.2865/134960.

useista tekijöistä, kuten kalastustoiminnan tyypistä, niitä voidaan tieteellisen tiedon valossa pitää myös kestävinä ja yhteensopivina merenpohjan suojelutavoitteiden saavuttamisen kanssa;

Z. katsoo, että on ratkaisevan tärkeää antaa tukea ja kohdistaa investointeja vaihtoehtoisia moottoreita ja polttoaineita ja niiden tehokasta käyttöä koskevaan tutkimukseen ja kehittämiseen, alusten energiatehokkuuden parantamiseen jälkiasennuksilla tai innovatiivisella laivasuunnittelulla sekä uusien kestävien kalastusvälineiden ja -tekniikoiden kehittämiseen ja sellaisten teknologioiden kehittämiseen, joilla vähennetään sivusaaliita, parannetaan polttoainetehokkuutta ja minimoidaan merenpohjaan kohdistuvat häiriöt, jotta voidaan tukea oikeudenmukaista ja tieteeseen perustuvaa siirtymistä kestävään kalastukseen ja saavuttaa EU:n kalastuslainsäädännön tavoitteet;

AA. katsoo, että tarve varmistaa nykyaikaistaminen, hiilestä irtautuminen ja oikeudenmukainen energiasiirtymä tarjoaa myös mahdollisuuden parantaa työ- ja elinoloja aluksilla, mikä on olennaisen tärkeää kalastajien hyvinvoinnin varmistamiseksi, uusien sukupolvien houkuttelemiseksi alalle ja kalastusammatin osallistavuuden lisäämiseksi erityisesti naisten ja nuorten kannalta;

AB. toteaa, että kalastusalan onnistunut oikeudenmukainen siirtymä edellyttää tieteelliseen näyttöön perustuvaa osallistavaa hallintoa ja asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten kalastajien, rannikkoyhteisöjen, tutkijoiden ja alueviranomaisten, aktiivista osallistumista;

AC. toteaa, että kestävä sisävesillä ja merellä harjoitettava vesiviljely sekä äyriäisten- ja levänviljely voivat edistää EU:n elintarvikkeina käytettävien vesiviljelytuotteiden alan laajempaa hiilestä irtautumista ja pienentää tuontituotteiden hiilijalanjälkeä;

Hiilestä irtautuminen ja energiasiirtymä

1. korostaa, että ilmastoneutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden, EU:n lainsäädännön ja YK:n Pariisin sopimuksen mukaisesti edellyttää jäsenneltyä, osallistavaa ja oikeudenmukaista siirtymää kaikilla EU:n kalastus- ja vesiviljelyaloilla;

2. korostaa, että tämän siirtymän on edistettävä mielekkäällä tavalla EU:n ilmastotavoitteita heikentämättä kalastusyhteisöjen selviytymiskykyä tai sosiaalista ja taloudellista vakautta samalla kun varmistetaan niiden elinkeinojen suojelu kestävän kehityksen kolmen pilarin mukaisesti;

3. korostaa, että tarvitaan realistinen ja vaiheittainen hiilestä irtautumista koskeva etenemissuunnitelma, joka perustuu parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon ja dataan ja jossa sovitetaan yhteen teknologian kehitys, logistiset parannukset,

vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuus ja lainsäädäntöaikataulut, jotta voidaan varmistaa toteuttamiskelpoinen ja tehokas täytäntöönpano kaikissa laivastonosissa;

4. kehottaa laatimaan koordinoituja pitkän aikavälin toimintapoliittisia kehyksiä, esimerkkinä 5. kesäkuuta 2025 annetussa komission tiedonannossa ”Eurooppalainen valtamerisopimus” (COM(2025)0281) esitetyt painopistealueet, kalastuksen ja vesiviljelyn hiilestä irrottamiseksi ja sen varmistamiseksi, ettei yhtäkään laivastonosaa tai aluetta jätetä ulkopuolelle;

5. toteaa, että hiilestä irtautuminen ja energiasiirtymä ovat merkittävä haaste kalastusalalle, erityisesti pienemmille toimijoille, joilla on rajalliset taloudelliset ja tekniset valmiudet; muistuttaa, että osallistavan ja oikeudenmukaisen siirtymän saavuttaminen edellyttää, että poistetaan siinä mukanaolon rakenteelliset esteet, joita ovat muun muassa korkeat aloituskustannukset, koulutuksen puute ja riittämätön satamainfrastruktuuri; korostaa, että yleispätevä lähestymistapa ei ole sopiva, kun otetaan huomioon laivastojen, alueiden ja sosioekonomisten olosuhteiden moninaisuus eri puolilla EU:ta; muistuttaa, että pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavan laivaston osuus EU:n aktiivisesta laivastosta oli 76 prosenttia vuonna 2021 ja lähes koko laivasto sijaitsi EU:n syrjäisimmillä alueilla;

6. korostaa, että EU:n laivaston nykyaikaistamiseen, energiatehokkuuteen ja kestävyyteen tehtävien investointien tiellä on merkittäviä rajoitteita ja esteitä; tähdentää siksi, että ottaen huomioon laivaston korkea, 31,5 vuoden keski-ikä nykyaikaistamisen lisäksi on harkittava myös mahdollisuuksia uusia aluksia, jotta voidaan saavuttaa hiilestä irtautumista koskevat EU:n tavoitteet;

7. ehdottaa siksi, että edistetään uusimisohjelmien tukemista yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa kansallisen ja EU:n rahoituksen tuella, jotta helpotetaan laivaston uusimista nykyaikaisemmilla, turvallisemmilla ja ympäristöystävällisemmillä aluksilla ja lisätään näin houkuttelevuutta sukupolvenvaihdoksen paremman toteutuksen mahdollistamiseksi sekä rakennetaan luottamusta kalastusalan, julkisten laitosten, viranomaisten ja sijoittajien välille;

8. pitää valitettavana, että YKP:n ja EMKVR:n nykyinen kehys rajoittaa vakavasti mahdollisuuksia julkiseen tukeen, mikä haittaa myös yksityisiä investointeja alusten uusimiseen ja estää näin tarvittavan kehityksen EU:n kalastuslaivaston hiilestä irtautumiseksi; kehottaa siksi tekemään muutoksia nykyiseen lainsäädäntökehykseen; pitää valitettavana, että nykyiset taloudelliset kannustimet eivät riitä vastaamaan alan tarpeisiin, ja katsoo, että on kehitettävä ja otettava käyttöön uusia mekanismeja, jotka mahdollistavat rahoituksen vipuvaikutuksen;

9. kehottaa komissiota määrittämään ja perustamaan EMKVR:n lisäksi täydentäviä ja riittäviä rahoitusvälineitä, muun muassa innovatiivisia rahoitusmalleja, jotta voidaan tukea alan mittavia hiilestä irtautumiseen ja energiasiirtymään liittyviä investointitarpeita;

10. suosittelee, että komissio tukee tutkimusta, joka koskee alusten suunnittelua, mukaan lukien käyttövoimajärjestelmiä pidemmälle menevät innovaatiot, kuten rungon hydrodynamiikan parantaminen, kevyet komposiittimateriaalit ja hydraulis-mekaanisten järjestelmien korvaaminen sähkökäyttöisillä järjestelmillä;

11. panee merkille, että kun teknisiä ratkaisuja ja riittävää taloudellista tukea tulee saataville, jäsenvaltiot voivat harkita hiilestä irtautumista koskevien toimien sisällyttämistä YKP-asetuksen 17 artiklan mukaisiin perusteisiin, joiden mukaisesti kalastuskiintiöt jaetaan toimijoille;

12. korostaa, että energiasiirtymän on oltava osallistava ja kaikkien alan osa-alojen saatavilla ja että se on siksi otettava täysin huomioon EU:n politiikkaa laadittaessa, erityisesti pienimuotoista kalastusta harjoittavien kalastajien osalta, ja sitä on tuettava julkisilla investoinneilla, koulutuksella ja tietämyksen siirrolla;

13. toteaa, että tällä hetkellä mikään yksittäinen käyttövoima- tai polttoaineteknologia ei tarjoa lopullista ratkaisua kalastusalan hiilestä irtautumiseen ja energiasiirtymään, koska alustyypit ja toimintaprofiilit ovat hyvin moninaisia ja alueelliset kokoerot ovat suuret;

14. huomauttaa, että yleispätevä lähestymistapa ei ole sovelias, koska uudet teknologiat, kuten vaihtoehtoiset polttoaineratkaisut, eivät pysty vastaamaan kaikkien laivastojen tarpeisiin; korostaa, että kalastusalusten tehokkuuden maksimoimiseksi täytyy arvioida niiden energiatilannetta ja että yksittäisten laivastojen tarpeet on otettava huomioon;

15. korostaa tarvetta tarjota asianmukaista tukea ja investointeja polttoainekustannusten nousun välttämiseksi ja tähdentää, että ennen kuin puhtaita käyttövoimateknologioita tai vaihtoehtoisia energialähteitä on saatavilla kaupallisessa mittakaavassa ja lainsäädäntökehys on mukautettu niiden käyttöönottoon, EU:n kalastuslaivastoa varten ei pitäisi ottaa käyttöön polttoaineverotusta koskevia EU:n tason sääntöjä, koska tällaiset toimenpiteet pahentaisivat sosioekonomisia haasteita, joita kalastusyritykset jo kohtaavat korkeiden energian hintojen ja inflaation vuoksi;

16. korostaa, että käyttövoimajärjestelmien muuttaminen edellyttää pakostakin alusten mukauttamisen lisäksi suuria muutoksia satamainfrastruktuuriin ja -rakenteisiin;

17. kehottaa komissiota harkitsemaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa järjestelmiä, joilla voidaan paremmin helpottaa ja tukea paikallisiin

realiteetteihin ja tarpeisiin mukautettuja puhtaaseen energiaan tehtäviä investointeja, jotta voidaan edistää energiasiirtymää ja varmistaa oikeudenmukainen siirtymä kohti laivaston hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää;

18. korostaa, että nykyaikaistamista, hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää koskevissa toimenpiteissä on otettava huomioon räätälöityjen ja helposti saatavilla olevien tukijärjestelmien tarve laivaston ekologisen ja taloudellisen elinkelpoisuuden varmistamiseksi; korostaa, että on olennaisen tärkeää, että EU:n rahoituksella, kuten EMKVR:llä, sekä valtiontuella ja yksityisillä varoilla rahoitetaan tarvittavia investointeja satamiin, energiainfrastruktuureihin ja aluksiin suunnitteluvaiheesta aina toteutukseen asti, jotta varmistetaan tarvittava tila hiilestä irtautumiselle ja energiasiirtymälle, parannetaan alusten sosiaalisia oloja huolehtimalla miehistön asianmukaisista työ- ja lepoalueista ja varmistamalla miehistön riittävä koulutus sekä edistetään merialueiden luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä;

19. korostaa, että pienimuotoisella kalastuksella on yleensä vähäisemmät ympäristö- ja hiilivaikutukset, minkä vuoksi sillä on alueesta riippuen keskeinen rooli näiden alueiden ekologisessa ja sosiaalisessa rakenteessa; kehottaa komissiota perustamaan ja panemaan täytäntöön tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa pienimuotoisen kalastuksen ja rannikkokalastuksen tukimekanismeja, joiden avulla voidaan ratkaista tämän osa-alan erityisongelmat;

20. korostaa, että rahoitustarpeet edellyttävät perusteellista tutkimusta komissiolta sekä ratkaisuja, joihin sisältyy myös säästötuotteita unionin kansalaisille ja erikoistuneille pankeille, kuten merenkulkualan pankeille, jotta voidaan tarjota rahoitusta, jonka tukena on kyseisille rahoitustuotteille myönnettävä eurooppalainen takuu ja Euroopan investointipankin tuki;

21. kehottaa panemaan YKP:n kaikilta osin täytäntöön, jotta voidaan varmistaa, että kalastus- ja vesiviljelytoimia hallinnoidaan oikeudenmukaisesti ja ne tuottavat sosioekonomisia hyötyjä ja edistävät elintarvikkeiden saatavuutta ja että minimoidaan näiden toimien vaikutukset luontotyyppeihin ja meriekosysteemeihin siten, että samalla palautetaan pyydettävien lajien kannat kestävän enimmäistuoton mahdollistavia tasoja suuremmiksi ja pidetään ne näillä tasoilla; katsoo, että sitä on sovellettava ottaen huomioon eri merialueiden erityispiirteet; korostaa, että on tärkeää ottaa EMKVR kokonaan käyttöön YKP:n täytäntöönpanon ja laivaston energiasiirtymän tukemiseksi; pitää valitettavana, että YKP:ssä ja EMKVR:ssä asetetaan vetoisuuteen perustuvia tiukkoja kapasiteettirajoituksia, sillä nämä rajoittavat uusien käyttövoimajärjestelmien asentamista ja polttoaineen varastointia ja haittaavat kalastajien turvallisuuteen, työoloihin ja perusmukavuuksiin tehtäviä parannuksia;

22. muistuttaa, että YKP:n meneillään olevassa arvioinnissa ja sen mahdollisessa uudelleentarkastelussa olisi arvioitava EU:n laivaston tilannetta ja tarvittavia parannuksia ja otettava ne huomioon; korostaa, että on jäsenvaltioiden vastuulla hallinnoida kansallisia kapasiteetin ylärajojaan YKP:n säännösten mukaisesti; huomauttaa, että näiden rajojen soveltaminen yhdessä jäsenvaltioiden rajoittavan lähestymistavan kanssa on luonut kalastusalalla esteitä laivaston hiilestä irtautumiselle ja energiasiirtymälle; korostaa, että YKP:n ja EMKVR:n kautta annettavalla tuella, jota varten annetaan riittävä ja tarvittava rahoitus tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, on suuri merkitys sen kannalta, että saavutetaan kaikkien kestävyyden kolmen ulottuvuuden suhteen kestävä EU:n kalastuslaivasto;

23. panee tyytyväisenä merkille, että nykyisessä EMKVR:ssä otetaan käyttöön mahdollisuus edistää työ-, elin- ja turvallisuusolojen parantamista EU:n aluksilla niiden kalastuskapasiteettia lisäämättä kiinnittäen erityistä huomiota rannikkokalastusta ja pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaviin aluksiin; korostaa, että EMKVR edistää kalastuksen ja sinisen talouden kestävyyttä sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteen 14 toteutumista; on kuitenkin huolissaan siitä, että jäsenvaltiot eivät ole käyttäneet näitä mahdollisuuksia laajasti, ja katsoo, että liian rajoittavat säännöt ovat luoneet esteitä niiden käytölle;

24. katsoo, että riippuvuuden vähentäminen fossiilisista polttoaineista ei saisi tehdä EU:sta riippuvaista EU:n ulkopuolisista maista EU:n laivaston kehittämisen, rakentamisen ja nykyaikaistamisen suhteen; huomauttaa, että EU:n strategisen riippumattomuuden on oltava keskeisessä asemassa kaikissa politiikoissa, mukaan lukien hiilestä irtautuminen, energiasiirtymä ja laivaston nykyaikaistaminen, erityisesti osana tulevaa meriteollisuusstrategiaa;

25. kehottaa sisällyttämään kalastuslaivaston meriteollisuusstrategian tavoitteeseen, joka koskee sinisen talouden tukemista sekä Euroopan maailmanlaajuisen johtoaseman turvaamista tai palauttamista meriteknologian alalla;

26. korostaa, että laivaston nykyaikaistamista ja hiilestä irtautumista koskevien konkreettisten ja realististen keinojen löytämiseksi tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa koko merialan arvoketjussa (mukaan lukien muun muassa alusten omistajat, satamat, energiantoimittajat, telakat, suunnittelutoimistot, laitetoimittajat, luokitusyritykset, rahoittajat ja tutkijat) ja että se edellyttää yhteistyötä sellaisten aloitteiden ja ohjelmien kautta, joilla edistetään päästöttömiä aluksia ja päästötöntä satamainfrastruktuuria;

27. pitää tässä yhteydessä tärkeinä kestävien meripolttoaineiden kysyntää lisääviä toimenpiteitä, kuten EU:n politiikkavälineiden ja tavoitteiden käyttöä, sekä tarvittavan infrastruktuurin käyttöönottoon kannustamista ja sen helpottamista;

28. suhtautuu tältä osin myönteisesti komission vuonna 2023 käynnistämään EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan energiasiirtymäkumppanuuteen, jonka on määrä toimia yhteistyöfoorumina, jonka tarkoituksena on nopeuttaa EU:n kalastus- ja vesiviljelyalojen energiasiirtymää; korostaa tämän kumppanuuden puitteissa toteutettavan yhteistyön ja vuoropuhelun merkitystä mutta tähdentää, että sen on johdettava konkreettisiin parannuksiin hiilestä irtautumisen edellytyksissä, jotta tavoitteet voidaan saavuttaa;

29. tuo esiin tarpeen parantaa alan kilpailukykyä ja tukea sen kestävää siirtymää, joka tarjoaa kestävän tulevaisuuden yrityksille ja rannikkoyhteisöille, laatimalla uusi strateginen sopimus EU:n sekä kalastus- ja vesiviljelyalojen välille;

30. korostaa tarvetta tarjota kannustimia kalastusalan kattavaa kiertotaloutta koskevaan soveltavaan tutkimukseen ja teknologiseen innovointiin, joka koskee muun muassa kalastusvälineitä, edistämällä pilottialoitteita ja alueellisia hankkeita, joilla edistetään kalastusalan yritysten, paikallisten kalatalouden toimintaryhmien, jätteenkäsittelyalan toimijoiden, kierrätysyritysten ja muiden talouden toimijoiden välisiä synergioita, jotta voidaan lisätä resurssitehokkuutta, parantaa alan kilpailukykyä ja luoda uusia paikallisia työllistymismahdollisuuksia;

31. korostaa, että syrjäisimpien alueiden maantieteellinen syrjäisyys, saaristoluonne ja pieni koko edellyttävät eriytettyä lähestymistapaa näiden alueiden kalastusalan hiilestä irtautumiseen, kun otetaan huomioon, kuinka vaikeaa niiden laivastojen on noudattaa hiilestä irtautumista ja nykyaikaistamista koskevaa prosessia, jota teknologinen ja kestävä siirtymä edellyttää; korostaa, että aiemmissa rahoitusvälineissä, kuten kalatalousalan syrjäisestä sijainnista ja saaristoasemasta johtuvia erityisiä valinnaisia toimenpiteitä koskevassa ohjelmassa, otettiin huomioon näiden alueiden erityispiirteet, jotka on tunnustettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa; korostaa, että tämä on jatkossa otettava kaikilta osin huomioon suunniteltaessa ja pantaessa täytäntöön rahoitusvälineitä, sääntelykehyksiä ja innovointistrategioita;

32. panee merkille, että syrjäisimpien alueiden kalastuslaivastot ovat pääasiassa pienimuotoisia ja koostuvat ikääntyvistä aluksista ja että niiden turvallisuusriskit kasvavat ja työ- ja elinolot heikkenevät; panee lisäksi merkille, että äärimmäisten sääolojen kasvava vaikutus heikentää entisestään niiden rakenteellisia olosuhteita ja kasvattaa syrjäisestä sijainnista johtuvia lisäkustannuksia; korostaa, että tämä tilanne rajoittaa resurssien saatavuutta ja uhkaa elintarviketurvaa ja näiden alueiden paikallista taloutta;

33. kehottaa mukauttamaan EMKVR:n ja muiden EU:n välineiden tukikelpoisuuskriteerejä ja investointiprioriteetteja niin, että otetaan huomioon syrjäisimpien alueiden rakenteelliset rajoitteet ja

ympäristöhaavoittuvuudet ja varmistetaan, että energiasiirtymä ei pahenna eriarvoisuutta tai haittaa näiden alueiden sosioekonomista kestävyyttä;

34. korostaa, että pienimuotoinen rannikkokalastus on erityisesti saarialueilla ja syrjäisimmillä alueilla elintarviketurvan sekä monien paikallisyhteisöjen talous-, yhteiskunta- ja kulttuurirakenteen kulmakivi, sillä tuoreiden ja terveellisten proteiinilähteiden saatavuus liittyy näillä alueilla läheisesti paikallisen kalastustoiminnan elinkelpoisuuteen; kehottaa komissiota varmistamaan, että ympäristötavoitteet ovat täysin linjassa pienimuotoisen rannikkokalastuksen taloudellisen kestävyyden kanssa;

35. kehottaa tehostamaan yhteistyötä samoilla rannikko- ja merialueilla toimivien EU:n ulkopuolisten maiden kanssa erityisesti alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen puitteissa, jos se on tarpeen ja jos yhteistyö on jo vakiintunutta, jotta voidaan vaihtaa parhaita käytäntöjä, koordinoida investointeja ja asettaa yhteisiä tavoitteita kalastuksen hiilestä irtautumiselle, energiasiirtymälle ja ympäristökestävyydelle sen varmistamiseksi, että sovelletaan yhteisiä sääntöjä noudattaen samalla vastavuoroisuuden periaatetta ja kaikille toimijoille oikeudenmukaisia ehtoja;

36. toteaa, että kehitysmaissa ja aavalla merellä toimiville pitkän matkan laivastoille on ylitsepääsemättömänä esteenä se, että näiden maiden satamien, telakoiden sekä uusien polttoaineiden ja käyttövoimajärjestelmien varastointikeskusten kaltaiset infrastruktuurit eivät ole valmistautuneet tai ne eivät sovellu vähähiilisten alusten tarpeisiin;

37. ehdottaa, että komissio tarkastelee kaiken kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuonnin hiili- ja ympäristövaikutuksia, jotta estetään epätasapuoliset toimintaedellytykset sellaisten maailmanlaajuisten kilpailijoiden kanssa, joihin ei sovelleta yhtä tiukkoja sääntelykehyksiä tai vastaavia ympäristö-, terveys- ja sosiaalinormeja;

Nykyaikaistaminen

38. korostaa, että EU:n kalastuslaivaston nykyaikaistaminen on keskeinen osa siirtymistä kohti kestävämpää ja selviytymiskykyisempää alaa ja että sen yhteydessä olisi vastattava sekä teknologisiin että inhimillisiin haasteisiin ja varmistettava, että toteutettaessa energiatehokkuutta, digitaalisia valmiuksia ja toiminnan turvallisuutta parantavia toimia myös parannetaan työoloja aluksilla;

39. toteaa jälleen, että bruttovetoisuuden lisäämisen tai alusten rakenteen uudelleenkonfiguroinnin vaihtoehtoisten käyttövoimajärjestelmien tai turvallisuusparannusten

mahdollistamiseksi ei pitäisi katsoa lisäävän kalastuskapasiteettia eikä siten kasvattavan liikakalastuksen riskiä; korostaa, että oikeudenmukaisen ja näyttöön perustuvan toimintapoliittisen kehyksen luomiseksi on tarpeen purkaa kalastuskapasiteetin ja bruttovetoisuuden välinen kytkös, kun on kyse hiilestä irtautumisesta, energiasiirtymästä tai turvallisuusparannuksista;

40. kehottaa asettamaan julkisessa tuessa etusijalle alusten parannukset, jotka sekä tuottavat ympäristöhyötyjä ja sosiaalista edistystä että parantavat kapasiteettia säilyttää saaliit asianmukaisesti aluksella, mukaan lukien kylmävarastointi- ja -säilytysjärjestelmät, kansallisten kapasiteetin ylärajojen puitteissa;

41. kehottaa jäsenvaltioita priorisoimaan EU:n ja kansallista taloudellista tukea käyttäen nykyaikaistamisstrategioita, joilla vahvistetaan kalastusyritysten pitkän aikavälin kestävyyttä, edistetään paikallisia arvoketjuja ja varmistetaan, että kalastajat voivat jatkossakin toimia oikeudenmukaisissa, ennakoitavissa olevissa ja taloudellisesti kannattavissa olosuhteissa;

42. korostaa näkemystään, jonka mukaan sukupolvenvaihdos voi myötäillä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita ja tarvetta varmistaa digitaalinen siirtymä sinisessä taloudessa; toteaa, että tämä edellyttää paitsi nuorten houkuttelemista kalastusalalle myös työ- ja elinolojen parantamista aluksilla, parempien majoitustilojen ja muiden tilojen tarjoamista miehistön hyvinvoinnin edistämiseksi, asianmukaisen koulutuksen ja tiedotuksen varmistamista sekä houkuttelevien uranäkymien tarjoamista ja mahdollisuuden tarjoamista miehistön henkilökohtaisen tilanteen parantamiseen erityisesti tarjoamalla oikeudenmukaisia ja vakaita tulonsaantimahdollisuuksia ja varmistamalla kestävyys;

43. korostaa, että nuoret kalastajasukupolvet edistävät paikallisyhteisöjensä yhteenkuuluvuutta erityisesti kaikkein eristyneimmillä rannikkoalueilla ja niillä, joilla on muita vähemmän työllistymismahdollisuuksia, mikä antaa mahdollisuuden edistää alan taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä parannuksia; korostaa myös tarvetta vahvistaa naisten roolia tällä alalla lisäämällä liikkuvuutta ja työllistymismahdollisuuksia kaikkialla EU:ssa ilman vaikeuksia tai rajoituksia, jotka koskevat heidän taitojensa ja koulutuksensa tunnustamista; toteaa, että tämä auttaisi parantamaan alan julkisuuskuvaa ja tekemään siitä houkuttelevamman;

44. katsoo, että sukupolvenvaihdos ei saa johtaa sukupolvien väliseen yhteentörmäykseen ja että ekologisen ja digitaalisen siirtymän tasapainoisen toteutustavan varmistamiseksi siinä olisi oltava mukana kaikenikäisiä kalastajia, jotta voidaan varmistaa kokemuksen kerryttämän perinnön säilyminen;

45. korostaa digitalisaation strategista roolia kalastuslaivaston nykyaikaistamisessa, hiilestä irtautumisessa ja energiasiirtymässä ja

toteaa sen myös parantavan toiminnan tehokkuutta, meriturvallisuutta ja kalastajien työoloja; korostaa, että tukemalla digitaalisia välineitä ja järjestelmiä, joilla parannetaan navigointia, sään ennustamista, viestintää ja jäljitettävyyttä erityisesti pienimuotoista kalastusta harjoittavissa laivastoissa, myös tuetaan polttoainekustannusten alentamista ja edistetään taloudellisesti kannattavampaa hiilestä irtautumista; korostaa, että digitaaliseen siirtymään on liitettävä asianmukainen koulutus, valmiuksien kehittäminen ja osallistavien teknologioiden suunnittelu siten, että otetaan huomioon käyttäjien moninaisuus ja varmistetaan, että digitaaliset ratkaisut edistävät parempia työympäristöjä ja teknologiset hyödyt jakautuvat tasapuolisesti koko alalle;

46. korostaa tarvetta tehdä kalastusaluksille energiakatselmuksia EMKVR:n kautta; painottaa, että optimointi- ja jälkiasennustoimiin on kannustettava aina kun se on mahdollista, jotta voidaan parantaa alusten energiatehokkuutta ja edistää teknologioiden, erityisesti tekoälyn, käyttöä kalastusreittien optimoimiseen niin, että kalastus voidaan irrottaa hiilestä kohtuullisemmin kustannuksin;

47. korostaa, että on tärkeää parantaa ympäristöä koskevien, sosioekonomisten ja toimintaa koskevien tietojen keruuta, saatavuutta ja käyttöä kalastusalalla, myös digitaalisten välineiden ja osallistavaa seurantaa koskevien lähestymistapojen avulla; korostaa, että tehokkaat ja oikea-aikaiset tiedot ovat olennaisen tärkeitä tieteeseen perustuvassa päätöksenteossa ja politiikkojen mukauttamisessa muuttuviin ekologisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin; kehottaa integroimaan tietämysjärjestelmiä, mukaan lukien tieteellinen tutkimus, perinteinen ekologinen tietämys ja reaaliaikaiset toimintatiedot, tiiviimmin toisiinsa, jotta voidaan tukea reagoivampaa, oikeudenmukaisempaa ja kestävämpää kalastuksenhallintaa;

48. kehottaa osoittamaan kohdennettua rahoitusta hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää koskevien toimien lisäksi sellaisten aluksiin tehtävien mukautusten tukemiseen, jotka täyttävät työntekijöiden hyvinvointia koskevat vähimmäisvaatimukset – työterveys- ja -turvallisuusvaatimusten ja kansainvälisten merityötä koskevien yleissopimusten, kuten vuonna 2007 tehdyn Kansainvälisen työjärjestön kalastusalan työtä koskevan yleissopimuksen, mukaisesti – mukaan lukien juomaveden saatavuus, turvallinen majoitus, riittävä ravitsemus, uupumukselta suojeleminen ja sairaanhoito; katsoo, että nämä parannukset ovat olennaisen tärkeitä, jotta varmistetaan ihmisarvoinen kohtelu työpaikalla, ehkäistään onnettomuuksia ja edistetään alan sosiaalista kestävyyttä;

49. korostaa, että nykyaikaistamisen, hiilestä irtautumisen ja energiasiirtymän olisi myös edistettävä EU:n kalastusalan taloudellista elinkelpoisuutta, työllistymismahdollisuuksia ja kilpailukykyä eivätkä ne saa vaarantaa alan kannattavuutta tai EU:n strategista elintarvikeomavaraisuutta;

50. korostaa, että investoinnit alusten mukauttamiseen, digitaalisiin välineisiin ja kalastustuotteiden säilyttämiseen aluksilla voivat auttaa vähentämään toimintakustannuksia ja päästöjä sekä parantamaan tuotteiden laatua ja saaliiden markkina-arvoa edellyttäen, että asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavia toimia tuetaan tieteeseen perustuvalla ja eri alueiden välillä koordinoidulla hallinnolla sekä julkisella ja yksityisellä rahoituksella ja hyvin toteutetuilla markkinavälineillä;

51. toteaa jälleen, että kalastuksen nykyaikaistaminen, hiilestä irtautuminen ja energiasiirtymä on nähtävä osana laajempaa rannikko- ja merialueiden kehittämisstrategiaa, joka kattaa merten aluesuunnittelun, biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen, ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen sekä uusiutuvan energian käyttöönoton; korostaa, että kalastusyhteisöjen marginalisoitumisen välttämiseksi tarvitaan tasapainoista ja koordinoitua lähestymistapaa; tuo esiin mahdollisuuden kestävän kalastuksen, valtamerten suojelun, puhtaan energian ja paikallisen kehityksen välisiin myönteisiin synergioihin, kun niitä hallinnoidaan kokonaisvaltaisten, osallistavien, tieteeseen perustuvien ja alueellisesti mukautettujen kehysten puitteissa;

52. huomauttaa, että parlamentin äskettäisessä työpajaraportissa[18] esitetään, että tulevissa kalastusalan tukivälineissä olisi harkittava vähemmän rajoittavia ehtoja tuelle, jota myönnetään kalastusaluksen ensimmäiseen hankintaan, moottorin uusimiseen tai korvaamiseen ja alusten parannuksiin, jotka edellyttävät lisävetoisuutta, samalla kun sovelletaan rajoituksia ylikapasiteetin tai liikakalastuksen välttämiseksi yksittäisten laivastonosien tai koko kansallisen laivaston tasolla; korostaa, että samaan aikaan yksittäisille kalastusaluksille olisi annettava mahdollisuus mukautua taloudellisiin, ympäristöön liittyviin ja sosiaalisiin tarpeisiin;

53. kehottaa siksi tarkistamaan EMKVR-asetuksen 13, 17, 18 ja 19 artiklaan tällä hetkellä sisältyviä tukikelpoisuussäännöksiä, jotta voidaan sallia julkinen tuki alusten parannuksiin tai korvaamiseen, jotka tehdään yksinomaan turvallisuuden, työ- ja elinolojen ja energiatehokkuuden parantamiseksi ja kestävien kalastustekniikoiden käyttöön ottamiseksi; korostaa, että tällainen tuki ei saisi johtaa kalastuskapasiteetin tai pyyntiponnistuksen lisääntymiseen ja että sen ehtona olisi oltava tiukkojen ympäristö- ja sosiaalinormien noudattaminen samalla kun varmistetaan taloudellinen elinkelpoisuus ja sukupolvenvaihdos erityisesti syrjäisimmillä alueilla ja rannikkoalueilla, joilla laivastoja koskevat

---

18 Parlamentti, ”Workshop on the future of the EU fishing fleet − First assessment of Member States’ EMFAF programmes for 2021-27”, rakenne- ja koheesiopolitiikan politiikkayksikkö, 19. marraskuuta 2024.

arvioinnit osoittavat pyyntiponnistuksen olevan tasapainossa käytettävissä olevien resurssien kanssa;

54. korostaa, että EMKVR:stä on tehtävä väliarviointi ja YKP:n sääntöjä ja asiaa koskevia suuntaviivoja on tarkasteltava kohdennetusti, jotta voidaan ottaa huomioon vaihtoehtoisten polttoaineen varastointijärjestelmien sekä energia- ja käyttövoimajärjestelmien tila- ja suunnitteluvaatimukset ja tehdä valtiontukikehyksestä joustavampi alusten rakentamisen ja nykyaikaistamisen osalta; kehottaa perustamaan erityisen hätärahaston laivaston uusimisen nopeuttamiseksi, jotta mahdollistetaan realistinen siirtyminen puhtaisiin energiateknologioihin;

55. korostaa kiireellistä tarvetta puuttua katettujen työskentelyalueiden, saniteettitilojen, asianmukaisten lepotilojen ja turvalaitteiden puutteeseen, joka vallitsee tällä hetkellä monissa pienimuotoista kalastusta harjoittavissa aluksissa; toteaa, että EU:n nykyisissä kalastuskapasiteetin määritelmissä ei tehdä eroa aluksen toiminta-alueiden ja niiden alueiden välillä, joilla parannetaan sosiaalisia ja turvallisuusoloja aluksella; korostaa, että tämä ei kannusta investoimaan välttämättömiin parannuksiin, kuten suojattuihin työskentelytiloihin, lepoalueisiin ja saniteettitiloihin, jotka ovat avainasemassa kunnollisten työ- ja elinolojen varmistamisessa; kehottaa komissiota löytämään ratkaisun, jossa otetaan tasapuolisesti huomioon kalastusalan työntekijöiden tarpeet ja tarve varmistaa, että EU:n laivaston kalastuskapasiteettia ei lisätä, erityisesti jättämällä sosiaalioloihin ja turvallisuuteen liittyvä vetoisuus huomiotta kalastuskapasiteettia laskettaessa;

56. kehottaa komissiota toteuttamaan tätä varten kalastuskapasiteettia ja kalastuksen vaikutusta mittaavien indikaattoreiden perusteellisen tarkastelun samalla, kun säilytetään liikakalastusta ehkäisevät puitteet ja rajoitukset;

57. korostaa, että kalastusalan energiasiirtymä edellyttää merkittäviä investointeja, mikä ei aina ole mahdollista yksinomaan tavanomaisten resurssien varassa toimiville pienyrityksille; kehottaa komissiota tekemään hiilestä irtautumisesta keinon tukea rannikkokalastuksen elinkelpoisuutta EU:ssa ja harkitsemaan investointien edistämiseksi kalastus- ja vesiviljelyalan vähämerkityksisen tuen enimmäismäärän väliaikaista ja räätälöityä korottamista, jotta voidaan tukea vähäpäästöisten teknologioiden käyttöönottoa, laivaston kestävää uusimista ja/tai mukauttamista ja energiatehokkuutta koko toimitusketjussa siten, että toimenpiteet toteutetaan yhdessä tämän laivaston osan ammattilaisten kanssa;

Kalastusvälineiden kehittäminen ja käyttöönotto

58. korostaa, että kalastusvälineitä ja -tekniikoita koskevan innovoinnin olisi perustuttava parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen näyttöön ja sitä olisi ohjattava selkeillä ympäristötavoitteilla, joilla

edistetään valikoivuuden parantamista, sivusaaliiden tai tahattomien saaliiden vähentämistä, kadonneiden ja hylättyjen kalastusvälineiden riskin minimointia, alusten reittien optimointia, taloudellista hyötyä ja vähäisempää vaikutusta merellisiin luontotyyppeihin; korostaa, että tarvitaan kohdennettuja julkisia ja yksityisiä investointeja ja sääntelytukea, jotta voidaan edistää sellaisten kalastusvälineiden kehittämistä, testausta ja käytön laajentamista, jotka parantavat sekä ekologisia tuloksia että kestävien laivastojen toimintakelpoisuutta;

59. kehottaa komissiota tukemaan innovointia investoinneilla, joilla lisätään kalastusvälineiden valikoivuutta sekä parannetaan satamainfrastruktuuria ja kalastusaluksia terveyden, turvallisuuden ja työolojen parantamiseksi, energiatehokkuuden lisäämiseksi, päästöjen vähentämiseksi ja saaliiden laadun parantamiseksi;

60. muistuttaa, että innovatiivisten kalastusvälineiden ja -tekniikoiden kehittämisessä ja käyttöönotossa on tarpeen noudattaa ennalta varautumisen periaatetta; korostaa, että on olennaisen tärkeää edistää ekosysteemilähtöistä lähestymistapaa kehitettäessä ja otettaessa käyttöön innovatiivisia kalastusvälineitä ja -teknologioita sivusaaliiden vähentämiseksi, tahattomien saaliiden minimoimiseksi, merenpohjaan kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi ja polttoainetehokkuuden parantamiseksi; korostaa, että pilottihankkeiden ja koekalastuksen kestoa ja niissä käytettävien alusten määrää olisi jatkossakin rajoitettava, jotta voidaan testata uusia kalastusvälineitä ja käyttövoimateknologioita ja varmistaa, että niitä ei oteta laajamittaisesti käyttöön ennen kuin niiden ympäristövaikutukset sekä sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset on arvioitu tieteellisesti, riippumattomasti ja kaikilta osin ja niiden on osoitettu olevan turvallisia ja kestäviä;

61. korostaa kiireellistä tarvetta investoida kalastusteknologioihin, joilla vähennetään tahattomia saaliita, parannetaan valikoivuutta ja minimoidaan ekosysteemiin kohdistuvat häiriöt, ja ottaa ne käyttöön; korostaa, että alan teknologisia siirtymiä on tarpeen helpottaa edelleen nykyistä nopeammin ja niiden perustana on oltava teknologianeutraalius ja vankka tieteellinen näyttö, joka kattaa kaikki kestävyyden näkökohdat; edellyttää, että kalastusvälineiden hyväksymistä, rahoituskelpoisuutta ja sääntelyn joustavuutta koskevat päätöksentekoprosessit perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon, ne sovitetaan yhteen kaikkien asiaankuuluvien politiikkojen ja säännösten kanssa ja niillä edistetään kaikkia kolmea kestävyyden pilaria;

62. kehottaa komissiota ottamaan huomioon kunkin merialueen erityispiirteet ja alueelliset erot, tehostamaan monivuotisten hoitosuunnitelmien alueellistamista ja mukauttamista näiden valikoivuustavoitteiden mukaisesti ja asettamaan etusijalle ekosysteemeihin vähemmän vaikuttavien kalastusvälineiden käytön tiiviissä yhteistyössä neuvoa-antavien komiteoiden kanssa ja

yhteistyössä paikallisten laivastojen kanssa ottaen huomioon sosioekonomiset vaikutukset ja ilmastonmuutoksen;

63. korostaa, että tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, esimerkiksi Euroopan kilpailukykyrahastossa ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa, on oltava erityisiä budjettikohtia hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää koskevan tutkimuksen rahoittamiseksi;

64. korostaa, että riski siitä, että ammatinharjoittajat menettävät tuloja kokeiluvaiheissa, voi vaikuttaa kielteisesti siihen, missä määrin tieteellisiä innovaatioita voidaan siirtää kalastajille; kehottaa komissiota harkitsemaan taloudellista tukea tämän riskin lieventämiseksi ja valikoivampien ja vaikutuksiltaan vähäisempien kalastusvälineiden käyttöönoton nopeuttamiseksi;

65. panee merkille, että kalastajat antavat yhä suuremman panoksen ilmastotoimiin ja ympäristönsuojeluun esimerkiksi keräämällä meriroskaa, kuten kadonneita tai hylättyjä kalastusvälineitä; korostaa, että tätä tehtävää olisi edistettävä ja tuettava kohdennetuilla kannustimilla ja asianmukaisella satamainfrastruktuurilla sekä luomalla kiertotalouden tavoitteisiin kytkeytyviä täydentäviä tulovirtoja; korostaa, että kalastajien ekologisen panoksen tunnetuksi tekeminen auttaa vahvistamaan ammatin yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä, vahvistaa heidän rooliaan merten vartijoina ja edistää laajempia kestävyyttä ja merten ennallistamista koskevia tavoitteita;

66. kehottaa komissiota varmistamaan kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien, myös pienimuotoista kalastusta harjoittavien kalastajien, tuottajajärjestöjen ja rannikkoyhteisöjen, osallistavan mukaan ottamisen innovatiivisten kalastusvälineiden suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin sen sijaan, että omaksuttaisiin yleispätevä lähestymistapa; korostaa, että osallistava hallinto vahvistaa sääntöjen legitiimiyttä, käytännön toteutettavuutta ja hyväksyntää ja mahdollistaa samalla paikallisen ekologisen tietämyksen ja käytännön kokemuksen huomioon ottamisen;

67. kehottaa asettamaan julkisissa politiikoissa ja rahoitusvälineissä etusijalle tuen kalastajille ja yhteisöille, jotka ottavat käyttöön kestäviä kalastusvälineitä ja -käytäntöjä, jotka edistävät biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja resurssien pitkän aikavälin vakautta; korostaa, että kestävien tekniikoiden ja kalastukseen sovellettavan ekosysteemilähtöisen lähestymistavan tunnustaminen ja tukeminen on olennaisen tärkeää rannikkoyhteisöjen selviytymiskyvyn varmistamiseksi, perinteisen tietämyksen säilyttämiseksi ja oikeudenmukaisen ja osallistavan siirtymän edistämiseksi alalla;

68. kehottaa tuomaan alalle tekoälyavusteisia havaitsemisteknologiajärjestelmiä, jotta voidaan tukea valikoivia

kalastuskäytäntöjä, parantaa saalistietoja ja vähentää tahattomia saaliita; katsoo, että älykkäiden teknologioiden yhdistäminen innovatiivisiin kalastusvälineisiin voi parantaa valikoivuutta ja ympäristötehokkuutta;

69. korostaa, että kalastusvälineiden ja -tekniikoiden hallinnoinnin olisi perustuttava osallistaviin ja mukautuviin hallintokehyksiin, joissa otetaan huomioon laivastojen, merialueiden ja kalastuskäytäntöjen moninaisuus kaikkialla EU:ssa, ja huomauttaa, että on tärkeää varmistaa, että tämä sääntelykehys on selkeä ja ennustettava ja siinä asetetaan pitkän aikavälin poliittisia tavoitteita; korostaa tarvetta vahvistaa tutkijoiden, kalastajien ja viranomaisten välistä yhteistyötä uusien kalastusvälineiden kehittämisessä, testaamisessa ja arvioinnissa sekä edistää keskinäistä luottamusta ja jaettua vastuuta kestävistä tuloksista; kehottaa ottamaan käyttöön ripeitä päätöksentekoprosesseja, jotka ovat avoimia ja osallistavia ja joissa voidaan ottaa huomioon kehittyvät sosioekologiset realiteetit paikan päällä;

70. korostaa, että on tarpeen parantaa pyyntiponnistuksen mittaamista hallinnointivälineillä, jotka eivät perustu yksinomaan merelläolopäiviin, ja ryhtyä tarkastelemaan todellista aikaa, jona kalastusvälinettä käytetään pyyntiin, eli ”vedessäoloaikaa” tai ”aktiivista kalastusta”; kehottaa siksi tarkastelemaan tarvittaessa uudelleen ”kalastustoiminnan” määritelmiä EU:n lainsäädännössä, jotta ne kuvastaisivat paremmin kalastusvälineiden erilaisia käyttöominaisuuksia ja auttaisivat tekemään pyyntiponnistuksen hallinnoinnista oikeudenmukaisempaa ja tehokkaampaa;

71. kannustaa pilottihankkeisiin ja korostaa niiden merkitystä sekä innovoinnin demonstrointihankkeina että ponnahduslautana sellaisen teknologisen kypsyystason saavuttamiseen, jota tarvitaan, jotta saadaan tarvittavat hyväksynnät ja innovaatiot ovat valmiita sekä kaupallistamiseen että käyttöönottoon laajemmassa mittakaavassa; kehottaa seuraamaan tuloksellisimpia pilottihankkeita, jotta vältetään esitettyjen hankkeiden päällekkäisyys tai estetään sellaisten hankkeiden epäonnistuminen, jotka ovat kuitenkin tuloksellisia;

72. huomauttaa, että kalastajat voivat kokea saalis- ja tulomenetyksiä osallistuessaan pilottihankkeisiin; korostaa, että EMKVR:n sääntöjen soveltaminen pilottihankkeisiin rajoittaa joitakin kokeiluja käytännössä; kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja alueviranomaisia kehittämään ”elävien laboratorioiden” käyttöä innovoinnin ja paikallisten aloitteiden yhteensovittamiseksi, jotta mahdollistetaan käytännön testaus sen varmistamiseksi, että uudet innovaatiot toimivat käytännössä eivätkä aiheuta tarpeettomia rasitteita alalle;

73. kehottaa kehittämään EU:n yhteisen merkintä- ja jäljitettävyyskehyksen, jonka avulla kuluttajat ja ostajat voivat

tunnistaa korkeat ympäristö-, terveys- ja sosiaalinormit täyttävät kalastustuotteet;

74. korostaa, että kalastusalan ekologisen ja digitaalisen siirtymän onnistuminen, mukaan lukien sen hiilestä irtautuminen ja energiasiirtymä, edellyttää ammattitaitoisten ja hyvin koulutettujen työntekijöiden saatavuutta; kehottaa parantamaan nykyisten EU:n ohjelmien, kuten Erasmus+-ohjelman, Euroopan sosiaalirahasto plussan ja EMKVR:n, käyttöä, jotta voidaan tukea työturvallisuutta, digitaalisia välineitä, ympäristötietoisuutta ja kestäviä kalastustekniikoita koskevaa virallista ja epävirallista koulutusta; korostaa, että on tärkeää tunnustaa uusien teknologioiden ja moottoreiden käyttöönoton ja käytön edellyttämä ammatillinen koulutus sekä kokemuksen kautta hankitut käytännön taidot ja rahoittaa niitä sekä helpottaa tietojen siirtämistä sukupolvelta toiselle; korostaa, että koulutuksen olisi oltava jatkuvaa, osallistavaa ja räätälöityä kalastajien ja rannikkoyhteisöjen muuttuviin tarpeisiin erityisesti syrjäisillä ja rakenteellisesti epäsuotuisilla alueilla;

75. korostaa vesiviljelyn sekä äyriäisten- ja levänviljelyn mahdollisuuksia pienentää elintarvikejärjestelmämme hiilijalanjälkeä; panee tyytyväisenä merkille vähähiiliset käytännöt, joita esiintyy yhä enemmän ja joista voidaan mainita esimerkkeinä kestävä rehu ja hiilettömien proomujen käyttö, ja kehottaa siksi kehittämään tällaisia teknologioita laajemmassa mittakaavassa viljelylaitoksissa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista; korostaa, että tulevassa kehitystyössä olisi asetettava etusijalle kestävää vesiviljelyä harjoittavat tuottajat, jotka välttävät aiheuttamasta haittaa merten biologiselle monimuotoisuudelle ja tuottavat samalla sosioekonomisia hyötyjä rannikkoyhteisöille;

76. katsoo, että YKP:tä vastaavan yhteisen vesiviljelypolitiikan vahvistaminen ja vesiviljelyn kehittämistä koskevien määrällisten tavoitteiden hyväksyminen voivat edistää asianmukaisesti harkittua hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää EU:n sinisessä taloudessa;

77. korostaa sellaisen selkeän ja johdonmukaisen oikeudellisen kehyksen merkitystä, johon sisältyy mitattavissa olevia kestävyyskriteerejä ja -indikaattoreita vesiviljelyn kehityksen ohjaamiseksi ja seuraamiseksi EU:ssa, mukaan lukien parempi merten aluesuunnittelu; edellyttää siksi lisää investointeja ja politiikkoja, joilla tuetaan kestävää merellä ja sisävesillä harjoitettavaa vesiviljelyä sekä äyriäisten- ja levänviljelyä olennaisena osana vähäpäästöistä sinistä taloutta koskevaa EU:n strategiaa ja parannetaan vesiviljelyn kykyä sietää ilmastonmuutoksen vaikutuksia;

°

° °

78. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.